

علوم و فنون

- ۱- گزینه «۱» - حکومت صفوی پس از کشاکش‌های به‌وجود آمده در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - تاریخ ادبیات - دروس یکم و هفتم)
- ۲- گزینه «۳» - جامع‌التواریخ اثر خواجه رشید الدین فضل‌الله همدانی مربوط به عصر ایلخانان و دوره عراقی است. مرصاد العباد اثر نجم‌الدین رازی (نجم رایه) و تاریخ جهان‌گشا اثر عطاملک جوینی مربوط به دوره عراقی است. تذکره شاه طهماسب از شاه طهماسب صفوی، عالم‌آرای عباسی از اسکندر بیگ ترکمان و جامع عباسی از شیخ بهایی از نثرهای دوره هندی هستند. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - تاریخ ادبیات - دروس یکم و دهم)
- ۳- گزینه «۲» - با توجه به لغات دشوار و عربی (مانند تقبّل و تکفّل) و آرایه‌های ادبی (مانند اضافه تشبیهی آبگینه امل) نثر این متن مصنوع بوده و از کتاب مرزبان‌نامه انتخاب شده است. (مژده عنبران) (پایه دهم - تاریخ ادبیات - درس هشتم (کارگاه تحلیل فصل))
- ۴- گزینه «۴» - بررسی ابیات: الف) تشبیه دندان به لؤلؤ منظوم و سخن به لؤلؤ منثور (سبک عراقی - سعدی) ب) شنیدستم - به عمر اندر (دو حرف اضافه برای یک متمم) (سبک خراسانی - رودکی) ج) هوا خفته است (تشخیص)، پهلوی نومیدی (استعاره)، خرد مست است (تشخیص)، زانوی نادانی (استعاره) (سبک عراقی - خاقانی) د) خدنگ غمزه (اضافه تشبیهی)، سپر انداختن (تسلیم شدن: کنایه) عقل سپر انداخت (تشخیص)، ناوک خونریز (استعاره مژه) (عراقی - سعدی) / ه) به دین و ملک اندر (دو حرف اضافه برای یک متمم) و همی نماید (استفاده از همی) (خراسانی - رودکی) (توجه: از ویژگی‌های سبک عراقی استفاده بسیار از آرایه‌های ادبی مثل تشبیه، تشخیص - تلمیح و ... است.) (مژده عنبران) (پایه دهم - تاریخ ادبیات - درس هفتم و نهم)
- ۵- گزینه «۳» - لمعات اثر فخرالدین عراقی در قالب نظم و نثر نوشته شده است که عراقی سیر و سلوک عارفانه را در آن بیان کرده است. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - تاریخ ادبیات - دروس یکم و دهم)
- ۶- گزینه «۴» - بررسی آرایه‌ها:
الف) مدام (۱) همیشه (۲) شراب (با شراب تناسب دارد) / ب) دیده‌گریان خنده بر شمع دارد: تناقض / ج) بوی: (۱) امید و آرزو (۲) بو و رایحه: ایهام / د) صبا بیخ صنوبر بر کند، بهشت از حور زیور بر کند: تشخیص (استعاره) (مژده عنبران) (پایه یازدهم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)
- ۷- گزینه «۲» - تشبیه: من مانند درخت بید سرسبزی ندارم، استعاره: لاله (چهره) و بنفشه: موی. بررسی سایر ابیات:
گزینه «۱»: بوی شیر از دهان (دندان) آمدن: کنایه از به سن بلوغ نرسیدن (بی تجربه بودن)، در خون کسی شدن: کنایه از کشتن کسی را، چون شیر: تشبیه / استعاره ندارد.
گزینه «۳»: طشت زر: استعاره از خورشید و طشت زر دادن صبح: تشخیص (استعاره) / دست شستن از خود: از وجود جسمانی خود دست برداشتن (کنایه)
گزینه «۴»: تشبیه: مرغ طرب و مرغ ثریا (اضافه تشبیهی) / استعاره: هفت پر ثریا (ثریا را به مرغی تشبیه کرده که هفت پر دارد. / مرغ، طرب‌نامه به پر بست: استعاره و تشخیص) این بیت دو تشبیه و دو استعاره دارد. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - آرایه‌های ادبی - دروس سوم و نهم)
- ۸- گزینه «۱» - در چرخ آمدن: کنایه از رقصیدن صوفیانه / مجاز ندارد. بررسی سایر ابیات:
گزینه «۲»: عالم: مردم عالم (مجاز) / خون ریختن: کنایه از کشتن
گزینه «۳»: سر: در مصراع اول (موی)، در مصراع دوم (مجاز از ذهن و فکر) / کنایه: سر سپید کردن: پیر کردن، از سر به در رفتن: کنایه از فراموش کردن
گزینه «۴»: شهر: مجاز از مردم شهر / کنایه: در آتش عشق سوختن: با تمام وجود عاشق شدن، غرق شدن در دریای غم: با تمام وجود اندوهناک شدن (شدت اندوهناکی را می‌رساند). (مژده عنبران) (پایه یازدهم - آرایه‌های ادبی - دروس ششم و دوازدهم)
- ۹- گزینه «۳» - بررسی آرایه‌ها: الف) تناقض: از سرما سوختن / ب) مجاز: مهتاب نور ماه است که به جای ماه به کار رفته / ج) تلمیح: اشاره به داستان سامری که در زمان موسی (ع) گوساله‌ای از زر ساخت. / د) جناس: روان اول: روح و جان، روان دوم: نافذ و لازم‌الاجرا / ه) تشبیه: من پروانه صفت (مژده عنبران) (پایه دهم و یازدهم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۳- گزینه «۱» -

سر و ب رف ت بو س تان از ن ظا رم ب جم ل گی
 - U U - U - U U - U - U -
 (تکرار دو بار مفتعلن مفاعله)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»:

یا پر د ای ب چشم م ت ام مل ف رو گ دار
 - U - U - U U - U - U -
 (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعله)

گزینه «۳»:

بس در ط ل بت سع ی ن مو دی م ن گف تی
 - U - U - U U - U - U -
 (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعله)

گزینه «۴»:

حو ر فر دا ک چ نین رو ی ب هیش تی ب بی ند
 - U - U - U U - U - U -
 (فاعلاتن فاعلاتن فعلن) (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۱۴- گزینه «۲» -

ب زخ م خر د ح کا یت ک نم ز دس ت ج را حت
 - U - U - U U - U - U -
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۴» و «۱»:

ن قو و تی ک ت وا نم ک نا ر جس ت ن زو
 ن رو ی رف ت ن مز خا ک آ س تا ن ی دوست
 - U - U - U U - U - U -
 (مفاعله - فاعلاتن - مفاعله)

گزینه «۲»:

م ن بی ما ی ک با شم ک خ ری دا ر ت با شم
 - U - U - U U - U - U -
 (تکرار ۴ بار فاعلاتن) (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۱۵- گزینه «۲» -

حل لا ج بر سن ر دار این نک ت خش س را ید
 - U - U - U - U - U -
 -

(مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن)

(نکته: در هجای هفتم، چون پاره اول وزن کامل می‌شود (مفعول فاعلاتن) هجای «دار» که کشیده است، بلند تلفظ می‌شود.)

بررسی سایر گزینه‌ها: وزن گزینه‌های «۴» و «۳» و «۱»، (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعله) است:

ای پا د شا ه صو ر ت مع نی ک مٹ ل ت
 ای آن که ره ب مش ر ب مق صو د بر د ای
 از دس ت غی ب ت ش ت کا یت ن می ک نم
 - U - U - U U - U - U -

(مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۱۶- گزینه «۱» -

چ ح ر ف م ب ر ا ی د ڈ ر س ت ز ق ل م
- - - - - - - - - - - - - - - - - -

(مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۷- گزینه «۳» - بررسی ابیات: الف: مان (در کمانداران) / ب: تین (در است این)، سار (در رخسار)، تان (در است آن) / ج: عقل، تاب (در عتاب)، شید

(در کشید) / د: دشت (در گذشت)، رور (در غرور) (مژده عنبران) (پایه دهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۱۸- گزینه «۴» - در گزینه «۴» کلمات قافیه در «دوتا و پا» و حروف قافیه «ا» است. (قاعده ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمات قافیه: ننگ - جنگ، حروف قافیه: ننگ

گزینه «۲»: کلمات قافیه: زد - بد، حروف: د

گزینه «۳»: کلمات قافیه: درویش - خویش، حروف قافیه: یش

(طبق قاعده ۲) (مژده عنبران) (پایه دهم - درس دوازدهم - قافیه)

۱۹- گزینه «۳»: در این بیت کلمه قافیه «نشست و رست» و حروف قافیه متشکل از «مصوت + صامت + صامت» است اما در گزینه‌های دیگر حروف

قافیه متشکل از «مصوت + صامت» است: گزینه «۱»: کف - تلف (-ف)، گزینه «۲»: سر - نظر (-ر)، گزینه «۴»: رخام - شام (ام)

(مژده عنبران) (پایه دهم - درس دوازدهم - قافیه)

۲۰- گزینه «ا» - وزن این بیت «فاعلاتن فعلاتن فعلن» است و در این جا با حال و هوای غمگینانه و اندوهبار شعر تناسب دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: وزن این بیت (مفاعلهن فعلاتن مفاعلهن فعلن) است که متناسب حال و هوای غم و افسوس است که بر شعر حاکم است.

گزینه «۳»: وزن این بیت «مفتعلن فاعلهن مفتعلن فاعلهن» است که وزنی شاد و رقص آور است و با حال و هوای شاد و خوشحال شاعر در بیت

همسویی و تناسب دارد.

گزینه «۴»: وزن این بیت «تکرار ۴ بار مستعلن» است که وزنی گند، سنگین و اندوه آور است و با حال و هوای غمگین و اندوهناک حاکم بر شعر

تناسب دارد. (مژده عنبران) (پایه دهم - درس دهم - تشخیص وزن)

۲۱- گزینه «۴» - بررسی قافیه ابیات:

الف: ذوقافیتین: اشعار - پا / می روید - می شوید

ب: سلام - پیام (یک قافیه)

ج: قافیه درونی: جان - دندان - چشمان

د: قافیه درونی: باران - یاران - دلداران (مژده عنبران) (پایه دهم - درس دوازدهم - قافیه)

۲۲- گزینه «۳» - بررسی موارد نادرست:

آنعام: چهارپایان (انعام: نعمت بخشیدن) / مرقع: جامه وصله دار (خرقه) / مولع: حریص، آزمند / تفقد: دلجویی کردن

(مژده عنبران) (پایه دهم و یازدهم - املا - ترکیبی)

۲۳- گزینه «۴» - مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۴» «مطیع بودن (حلقه در گوش بدن)» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دل در حلقه (پیچ و تاب) زلف معشوق شور و شری دارد.

گزینه «۲»: ظاهر از باطن بی خبر است همچنان که حلقه در که بیرون خانه است، از درون خانه بی خبر است.

گزینه «۳»: این صوفی نمایان زهد فروش و ریاکار هستند. (مژده عنبران) (پایه دهم - نیایش - معنی و مفهوم)

۲۴- گزینه «۲» - مفهوم بیت دوم «عذرخواهی و گریه کردن در حالت کلی است اما مفهوم سایر گزینه‌ها به اشک ریختن در سحر و نیمه شب و تأثیر

آن اشاره دارد. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس دوازدهم - معنی و مفهوم - کارگاه تحلیل فصل)

۲۵- گزینه «۲» - مفاهیم ذکر شده در سؤال به ترتیب در ابیات گزینه «۲» وجود دارند. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس دوازدهم - کارگاه تحلیل فصل)